

– Ilmastotiekartta
2023–2030,
Pelkosenniemen
kunta

Sisällysluettelo

01	Aluksi	Keskeiset käsitteet ja lyhenteet Alkusanat	3 4
02	Ilmastotyön nykytila	Ilmastotyön verkostot Kunnan päästökehitys Arvio tulevasta päästökehityksestä Ilmastotyön painopisteet	5 6 7 9
03	Toimenpiteet ja mittarit	Energia ja materiaalit Liikenne ja työkoneet Kestävä ruokajärjestelmä Ympäristön tila Tietoisuus ja yhteistyö	10 15 18 21 23
04	Ilmastotyön seuranta	Kunnan ilmastotyöryhmä Ilmastotyön vuosikello	25 26

Keskeiset käsitteet

Käsite	Määritelmä
Kasvihuonekaasu	Kasvihuonekaasu päästää läpi auringosta tulevan säteilyn, mutta absorboi maan pinnalta saapuvaa säteilyä. Näin ollen kasvihuonekaasulla on maapalloa lämmittävä vaikutus. Merkittäviä kasvihuonekaasuja ovat muun muassa vesihöyry, hiilidioksidi ja metaani.
HINKU-verkosto	Pääasiassa kunnille suunnattu, vuonna 2008 perustettu ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto.
Energiatehokkuus-sopimus	Vapaaehtoinen sopimus, joka on tärkeässä roolissa, kun Suomi tavoittelee EU:n energiatehokkuusdirektiivin mukaisia tavoitteita. Sopimukseen voivat liittyä niin kunnat, yritykset kuin kiinteistö- ja vuokrataloyhtiöt.
CO ₂ e	Hiilidioksidiekvivalentti, jossa hiilidioksidin lisäksi on otettu huomioon myös muiden kasvihuonekaasupäästöjen ilmastoalämmittävä vaikutus.
Päästökerroin	Päästökerroin kuvaa yhden yksikön aiheuttamaa kasvihuonekaasujen päästömäärää. Esimerkiksi sähköntuotannossa päästökerroin voidaan ilmoittaa grammoina hiilidioksidiekvivalenttia tuotettua kilowattituntia kohden (gCO ₂ e/kWh).
Päästökuilu	Ero nykyisillä toimenpiteillä saavutettavan päästömäärän sekä tavoitteen välillä.
WEM-skenaario	WEM-skenaario (With Existing Measures) kertoo kasvihuonekaasupäästöjen kehityksen, jos sovelletaan pelkästään entuudestaan voimassa olevia politiikkatoimia.
	WAM-skenaario (With Additional Measures) kertoo

© Miika Huhtala

Alkusanat

Kansalliset ilmastotavoitteet

Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen toteutuminen edellyttää päästövähennyksiä sekä hiilinielujen vahvistamista. Myös luonnon monimuotoisuuden eteen on tehtävä töitä tulevana vuosina.

© Locationhouse.net / Itä-Lapin kuntayhtymä

Pelkosenniemen ilmastotyö

Pelkosenniemellä on tehnyt pitkäjänteistä työtä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Kunta kuuluu Hiilineutraalit kunnat -verkostoon ja on mukana kuntien energiatehokkuus-sopimuksessa.

Pelkosenniemellä tuotetaan kaukolämpöä biopolttoaineilla, ja kunta on ollut myös myönteinen tuulivoimarakentamisen suhteen, vaikkei investointeja tuulivoimaan ole alueella vielä tehty. Kunta on ollut jo vuosia mukana energiatehokkuussopimuksessa. Kunnan lisäksi alueen matkailuyritykset ovat olleet edelläkävijöitä ilmastotyössä.

Tämä ilmastotiekartta laadittiin osana kunnan ilmastotyötä vuosina 2022 ja 2023. Ilmastotiekartan laatimiseen saatiin rahoitusta Lapin liiton Tehemä Yhessä Ilmastotyötä -hankkeesta. Hanketta rahoitti Ympäristöministeriö. Tiekartan kirjoittamista varten järjestettiin ilmastokysely alueen asukkaille sekä ilmastotyöpaja kunnan työntekijöille. Kyselyn ja työpajan toteutuksesta sekä ilmastotiekartan laatimisesta

Ilmastotyön verkostot

Pelkosenniemi mukana kuntien energiatehokkuussopimuksessa (KETS)

Energiatehokkuussopimusten tavoitteena on energiatehokkuuden parantaminen sekä uusiutuvan energian lisääminen. Kaikkiaan eri alojen energiatehokkuussopimukseen on liittynyt yli 700 toimijaa ympäri Suomen, ja mukana on niin kuntia, yrityksiä kuin yhteisöjäkin. Nykyinen sopimuskausi jatkuu vuoden 2025 loppuun.

Pelkosenniemen kunta raportoi vuosittain omasta energiankäytöstään sekä toteutetuista energiatehokkuustoimista sopimuksen mukaisesti.

Sopimustoiminta kannattaa, sillä se luo hyvän pohjan kunnan energiankulutuksen hallinnalle. Lisäksi sopimukseen liittynyt kunta saa p...tuksia energiatehokkuuteen.

**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**

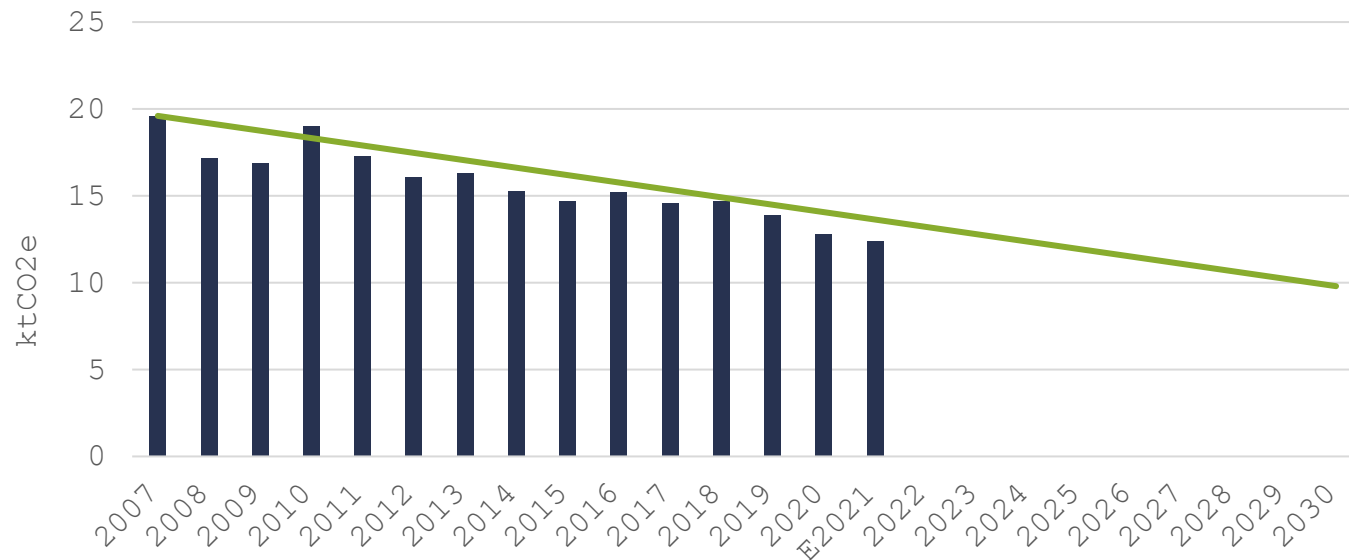
HINKU-verkosto

Hiilineutraalit kunnat -verkosto on ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto, jossa on mukana jo yli 90 kuntaa. Verkostoon kuulumalla kunnat sitoutuvat tavoittelemaan 80 %:n päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Pelkosenniemi liittyi HINKU-verkostoon vuonna 2021.

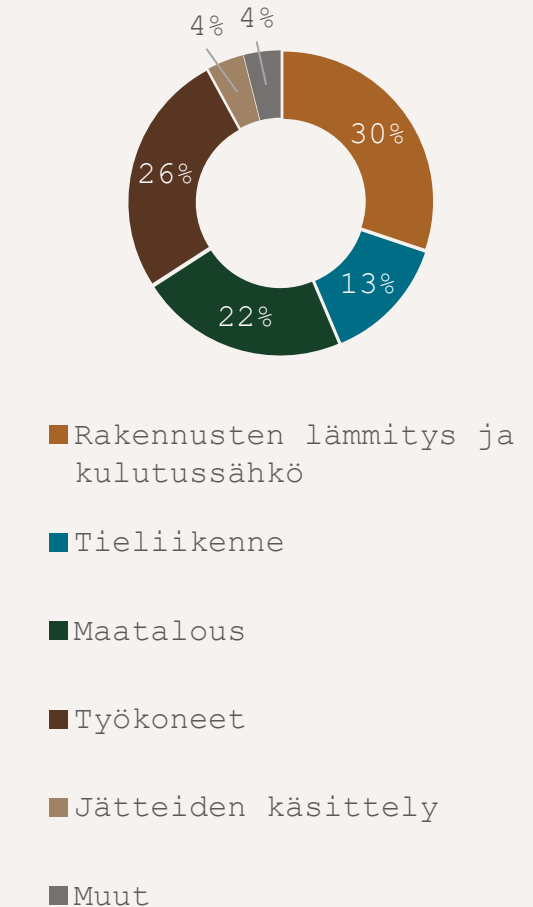

Kunnan päästökehitys ja tavoite

Pelkosenniemen kunnan kasvihuonekaasupäästöt olivat 12,8 ktCO₂e vuonna 2020. Vuoden 2007 päästöistä ollaan saatu vähennettyä noin 35 %. Vuonna 2020 rakennusten lämmityksen sekä kulutussähkön osuus päästöistä oli 30 %. Työkoneiden osuus päästöistä oli 26 %, maatalouden osuus 22 % ja tieliikenteen 14 %. Alla olevasta kuvaajasta löytyy myös vuoden 2021 ennakkotieto (E2021). Tiedot perustuvat Suomen ympäristökeskuksen HINKU-laskentamenetelmään ilman tuulivoimahyvitystä. **Kunnan tavoitteena on vähentää 50 % kunnan kasvihuonekaasupäästöjä vuoteen 2030.**

Kasvihuonekaasupäästöjen jakauma vuonna 2020

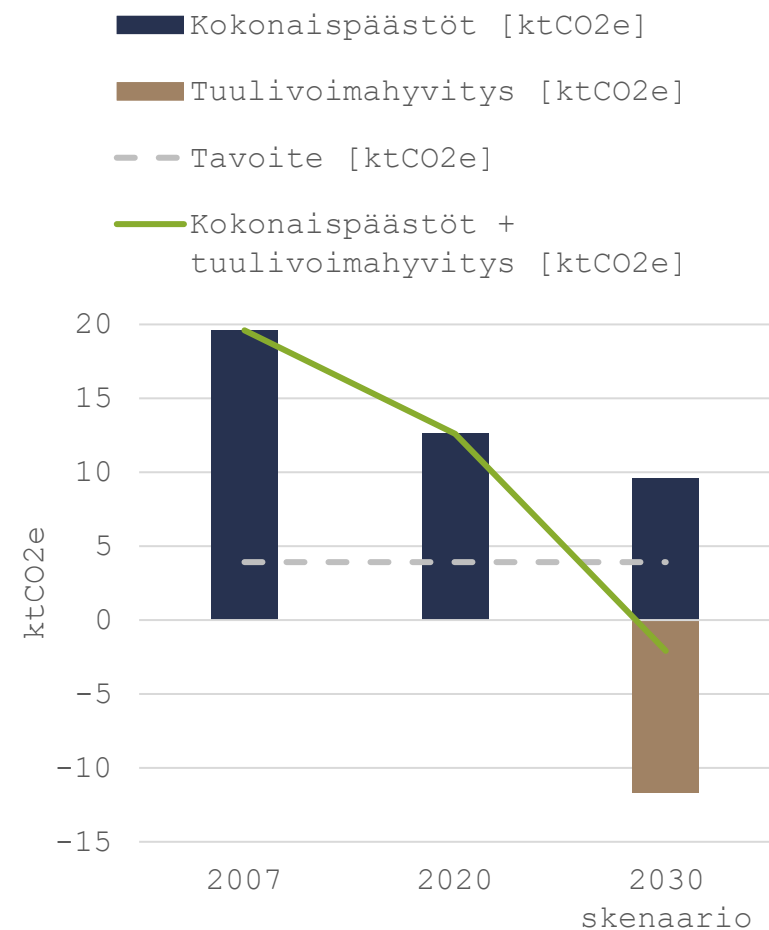

Arvio tulevasta päästökehityksestä

Arvion mukaan Pelkosenniemen kunnan päästöt laskevat vielä noin 3 ktCO₂e vuoteen 2030 mennessä vuoden 2020 tasosta. HINKU-laskentasääntöjen mukaan alueella tuotetusta tuulivoimasta voidaan laskea päästöhyvityksiä. Pelkosenniemi on selvittänyt tuulivoiman mahdollisuutta kunnan alueella, ja laskelmissa on oletettu, että alueelle rakentuisi 12 voimalan tuulipuisto vuoteen 2030 mennessä. Tällöin kunnan olisi mahdollista päästä HINKU-verkoston 80 % päästövähennys-tavoitteeseen. Alla on esitetty laskennan lähtötietoja sekä hyödynnettyjä tietolähteitä.

Rakennusten lämmitys ja kulutussähkö

Sähkönkäytöstä johtuvat päästöt pienenevät, kun sähköntuotanto puhdistuu ja energiatehokkuus paranee. Laskelmassa on arvioitu, että sähköntuotannon päästökerroin on 57 g/kWh vuonna 2030.¹ Kaukolämmön tuotannon polttoaineiden on arvioitu olevan tulevaisuudessa biopohjaisia. Laskelmassa arvioitiin myös, että 5 % rakennuksista tehdään laaja energiaremontti sekä puolet öljylämmitysrakennuksista vaihdetaan kaukolämpöön tai maalämpöön. Uusien rakennusten on arvioitu hyödyntävän maalämpöä tai kaukolämpöä.

Arvio tulevasta päästökehityksestä

Tieliikenne ja työkoneet

Teknologian tutkimuskeskus VTT:n laatiman ennusteen mukaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät nykyisillä toimenpiteillä noin 40 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta.¹ Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa on arvioitu työkoneiden päästöjen vähentyvän 13 % vuoteen 2030 mennessä.²

Maatalous

Valtioneuvoston selvityksessä on arvioitu, että maataloussektorin päästöt vähenevät noin 7 % vuodesta 2019 vuoteen 2030 (WAM-skenaario).³ Arviossa otetaan huomioon nykyisten toimien lisäksi myös tulevia lisätoimia maatalousperäisten päästöjen vähentämiseen, joita löytyy muun muassa maatalouden ilmastotiekartasta.⁴

¹ [Ennuste liikenteen kasvihuonekaasupäästöistä, Teknologian tutkimuskeskus VTT](#)

² [Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma, Ympäristöministeriö](#)

Jätteen käsittely ja muut

Nykytoimilla arvioidaan saavutettavan noin 40 %:n päästövähennys jätteen käsittelyssä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2019 tasosta. Lisätietoja jätteen käsittelyn, sekä muiden, kuten f-kaasujen osalta löytyy keskipitkän aikavälin

© Miika Huhtala

Ilmastotyön painopisteet

Energia ja materiaalit

Uusiutuvan energian tuotannolla sekä energiatehokkuudella saadaan vähennettyä merkittävästi energiankäytöstä johtuvia päästöjä.

Liikenne ja työkoneet

Liikenteen ja työkoneiden sähköistymisen lisäksi tarvitaan myös uusia toimintatapoja, kuten ajoneuvojen ja työkoneiden yhteiskäyttöä.

Kestävä ruokajärjestelmä

Ruoka tulee tuottaa luonnonvaroja säästären ja raaka-aineet tulee käyttää tehokkaasti. Kestävästi tuotetun ruoan on edistettävä myös terveyttä.

Ympäristön tila

Luonnon monimuotoisuutta sekä vesistöjen kuntoa tulee parantaa. Metsiä tulee käyttää vastuullisesti, hiilinielut huomioiden.

Tietoisuus ja yhteistyö

Kunnan tehtävänä on innostaa alueen asukkaita ja yrityksiä ilmastotyöhön mukaan. Myös yhteistyö alueen muiden kuntien kanssa kannattaa.

Energia ja materiaalit

Materiaalien ja jätteiden kierrätystä tehostettava

Kiertotalouden edistäminen vähentää luonnonvarojen käyttöä. Käytetyt tavarat tulisi saada tehokkaammin kierrätettyä ja ostamisen sijaan tulisi suosia lainaamista.

Jätteiden käsittelyn päästöt ovat pienentyneet Pelkosenniemellä noin 29 % vuodesta 2005 vuoteen 2020. Muutos johtuu pääasiassa yhdyskuntajätteen kaatopaikkasijoituksen vähentämisestä.

Kunta sitoutuu energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen

Pelkosenniemen kunta pyrkii aktiivisesti parantamaan kiinteistöjen energiatehokkuutta sekä ottamaan energiatehokkuuden huomioon hankinnoissa sekä uudis- ja korjausrakentamisessa.

Työntekijöiden osaamista ylläpidetään ja kehitetään, ja työntekijöitä kannustetaan osallistumaan esimerkiksi energiatehokkuudesta ja

© Locationhouse.net / Itä-Lapin kuntayhtymä

Energia ja materiaalit

Kunnan energiatehokkuussopimus

Pelkosenniemen kunnan energiatehokkuussopimuksessa mukana ovat palvelukiinteistöt sekä kunnan omistamia vuokra-asuntoyhteisöjä. Lisäksi mukana on katuvalaistuksen sähkönkulutus sekä kunnan omistamien ajoneuvojen ja työkoneiden polttoaineiden käyttö. Kunnan elinvoimapalvelut vastaa sopimustoiminnan organisoinnista sekä energiankulutusten ja toteutettujen toimien raportoinnista.

Energiatehokkuussopimukseen liittyneet Pohjois-Suomen kunnat tapaavat säännöllisesti KETS-foorumien merkeissä, ja näitä tilaisuuksia hyödynnetään tiedon lisäämiseen ja kuntien väliseen tiedonvaihtoon.

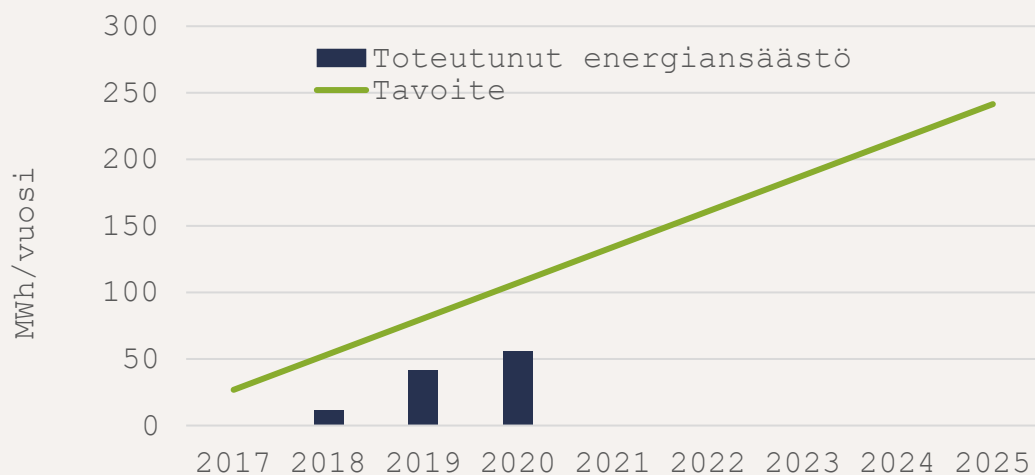
Pelkosenniemi on asettanut ohjeellisen 241,5 MWh:n energiansäästötavoitteen KETS-kaudelle 2017-2025. Tavoite on 7,5 % vuoden 2016 kokonaiskulutuksesta, ja tavoitetta seurataan toteutettujen energiansäästötoimenpiteiden säästövaikutusten perusteella. Ajankohtaisen tilanteen tavoitteen toteutumisesta löydät seuraavalta sivulta.

Kunnan energiankäyttö vuonna 2021

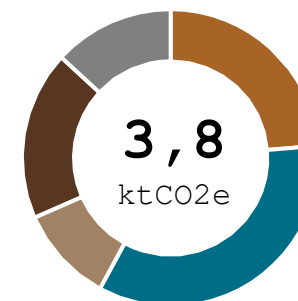
	Kulutus 2016 [MWh]		Säästötavoite [MWh]	
	Sähkö	Lämpö	2020 (4 %)	2025 (7,5 %)
Kunnan energiankulutus	719,7	2500,9	128,8	241,5

Energia ja materiaalit, mittarit

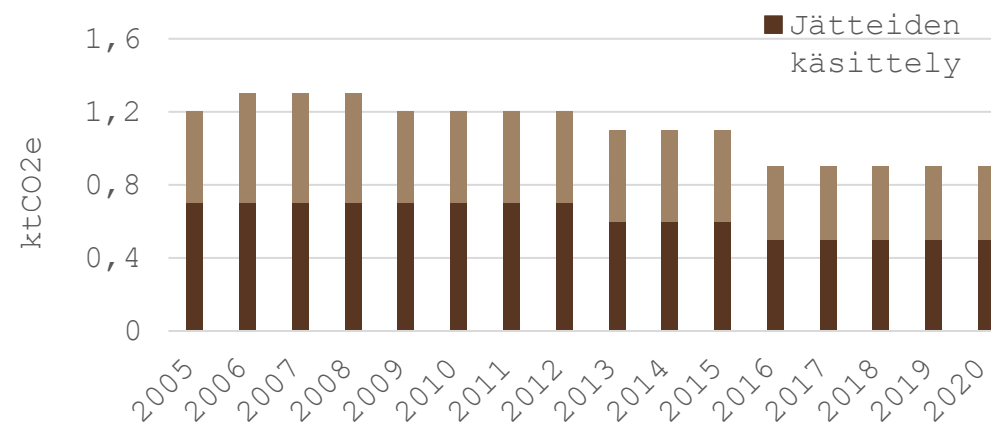
Kunta seuraa vuosittain energiansäästö tavoitteen toteutumista sekä energiankäytön, jätteiden käsittelyn ja F-kaasujen päästöjä. F-kaasut ovat fluorattuja kasvihuonekaasuja, joita esiintyy esimerkiksi kylmälaitteissa sekä ilmastointilaitteissa. Energiankäytön sekä jätteiden ja F-kaasujen päästötiedot saadaan vuosittain Suomen ympäristökeskuksen laskelmista. Lisätietoa laskelmista löytyy [Suomen ympäristökeskuksen verkkopalvelusta](#).

Energiankäytön päästöt ja jakauma v. 2020

Jätteiden käsittelyn sekä F-kaasujen päästöt Pelkosenniellä

Energia ja materiaalit, toimenpiteet

Toimenpide	Tehtävät	Aikataulu	Vastuu
Alueellinen energia- ja kiertotalousshanke	Hankesuunnittelu ja rahoitusvaihtoehtojen kartoitus yhdessä Itä-Lapin kuntien kanssa keväällä 2023	2023-2025	Elinvoimapalvelut
Uusitaan katuvalaistusta LED-tekniikka hyödyntäväksi	Tarjouspyynnöt, valaistussuunnitelma ja toteutus	2023	Elinvoimapalvelut
Päivitetään kunnan kiinteistösuunnitelma	Käytöstä poistettavien rakennusten myynti tai purku suunnitelman mukaisestiKäytettävien rakennusten kunnostus	2022-	Elinvoimapalvelut
Kunta osallistuu vuosittain energiansäästöviikolle ja järjestää viikon aikana energia-aiheista ohjelmaa oppilaitoksissa	Keskustelut oppilaitosten kanssaIdeoita alueellisilta energianeuvojilta (Miika Huhtala)	Vuosittain	Elinvoimapalvelut, hyvinvointipalvelut
Kuntien energiatehokkuussopimuksen vuosiraportointi	Kulutustietojen keräysToimenpiteiden laskentaRaportointi huhtikuun loppuun mennessä	Vuosittain	Elinvoimapalvelut
Koulutetaan ja opastetaan henkilökuntaa energia-asioissa		Jatkuva	Elinvoimapalvelut ja hyvinvointijohtaja

Energia ja materiaalit, toimenpiteet

Toimenpide

Tehtävät

Aikataulu

Vastuu

Energiatehokkuuden huomioiminen hankinnoissa

- Sisällytetään Ministeriön julkaisema ohje "energiatehokkuus julkisissa hankinnoissa" osaksi hankintaohjeistusta hankintaohjeistuksen päivityksen yhteydessä

2023

Elinvoimapalvelut

Vaaditaan hankintoja tekeviltä henkilöiltä Motivan Energiatehokkaat hankinnat - verkkokurssin (1h) suorittamista

- KETS-sopimuksen mukainen tehtävä

Jatkuva

Elinvoimapalvelut

Liikenne ja työkoneet

Liikenne

Alueen pitkät etäisyydet ja laajalle levinnyt asutus haastavat kestävien liikkumismuotojen edistämistä Pelkosenniemellä. Noin 14 % kunnan kasvihuonekaasupäästöistä on peräisin tieliikenteestä.

Tieliikenteen päästöjä saadaan tulevaisuudessa vähennettyä pääasiassa ajoneuvokannan sähköistämisellä. Myös joukkoliikenneyhteydet junalta mahdollistavat esimerkiksi matkailun alueella ilman oman auton käyttöä.

Työkoneet

Työkoneiden osuus kunnan kasvihuonekaasupäästöistä on noin 26 %. Laskelmassa on mukana muun muassa kaivurit, pyöräkuormaajat, metsätyökoneet, moottorikelkat, mönkijät ja maataloustyökoneet.

© Locationhouse.net / Itä-Lapin kuntayhtymä

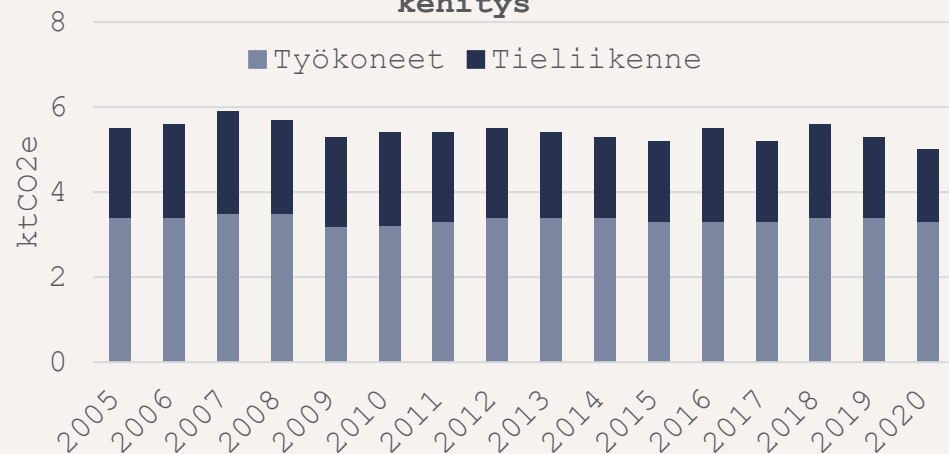
Liikenne ja työkoneet, mittarit

Kunta seuraa vuosittain tieliikenteen ja työkoneiden päästöjen kehitystä sekä sähkö- ja hybridi ajoneuvojen määrää ja osuutta alueen ajoneuvokannasta.

Tieliikenteen ja työkoneiden päästöjen laskenta perustuu Suomen ympäristökeskuksen HINKU-laskentamenetelmään. Laskennassa on mukana kuntaan rekisteröityjen ajoneuvojen päästöt. Lisätietoa

laskelmista löytyy [Suomen ympäristökeskuksen verkkopalvelusta](#)

Työkoneiden ja tieliikenteen päästöjen kehitys

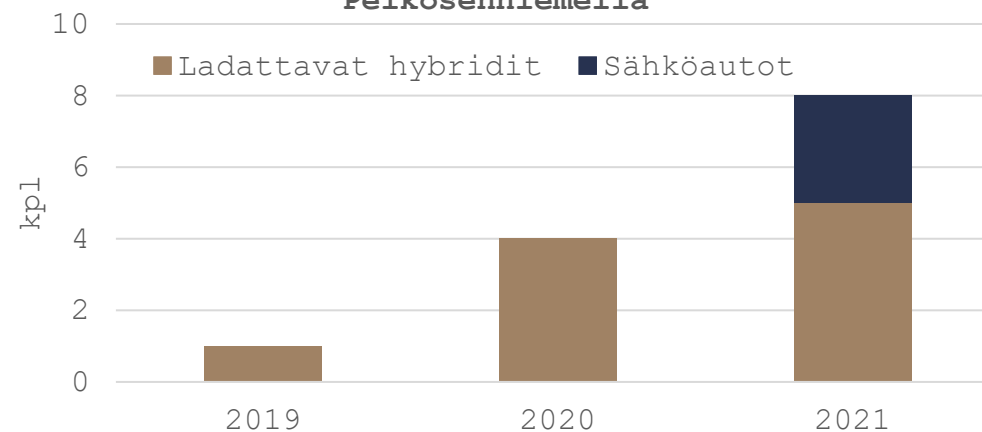
8

Sähkö-, hybridi ja kaasua ajoneuvojen määrä vuonna 2021 (kpl)

1,49

Sähkö- ja hybridi ajoneuvojen osuus ajoneuvokannasta vuonna 2021 (%)

Sähkö- ja hybridi ajoneuvojen määrä Pelkosenniellä

Liikenne ja työkoneet, toimenpiteet

Toimenpide	Tehtävät	Aikataulu	Vastuu
Sähköisen asioinnin kehittäminen kuntapalveluissa	Sähköisten lomakkeiden päivitysSähköisen rakennuslupapalvelun käyttöönotto	Jatkuvaa 2023 lokakuu	Hallintopalvelut ja Rakennusvalvonta
Yhteiskäyttöauton pilotointi Virtapailakka-hankkeessa	Itä-Lapin kuntayhtymä hakenut rahoitusta ja rahoitus saatu	2023	Itä-Lapin kuntayhtymä
Sähköauton latauspiste kunnantalolle rakennuksen peruskorjaus- ja muutostöiden yhteydessä		2023-2024	Elinvoimapalvelut / tekniset tukipalvelut
Bussiyhteyksien parempi hyödyntäminen	Kuntalaisten omat toimintatavatKunnan aktiivinen viestintä bussiyhteyksistä	Jatkuvaa	kaikki
Edistetään kirkonkylälle sähköautojen latauspisteen saamista. Tämä on kuitenkin yrittäjistä kiinni, saadaanko palvelulle yrittäjää.			Elinvoimapalvelut / elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Kestävä ruokajärjestelmä

Kestävä ruokajärjestelmä

Ruonan tuotannossa on huomioitava luonnonvarojen kestävä käyttö ja raaka-aineet tulee hyödyntää tehokkaasti.

Keskivertosuomalaisen hiilijalanjäljestä noin viidennes tulee ruoankulutuksesta.

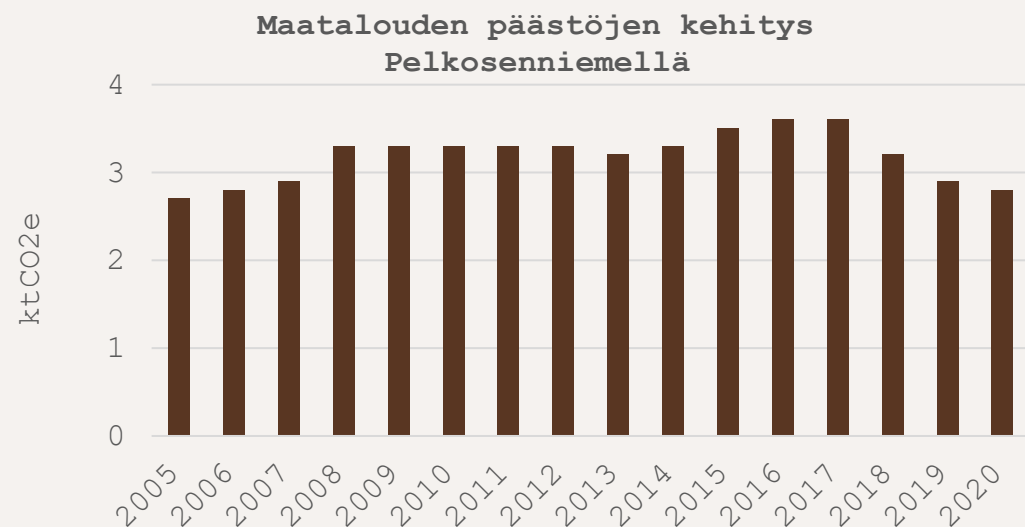
Ilmastokestävä ruokalautanen sisältää kohtuudella lihaa ja maitotuotteita. Kalaa ja kasviksia tulisi lisätä lautaselle entistä enemmän. Ruoantuotannon sivuvirrat tulee saada tehokkaasti hyötykäyttöön, ja ruokahävikin määrää tulee vähentää jokaisessa ruokaketjun vaiheessa, niin alkutuotannossa, jalostuksessa, kaupoissa kuin kodeissa ja ruokapalveluissa.

Kunta voi osaltaan edistää ruoan ilmastovaikutusten vähentämistä esimerkiksi suosimalla lähi-, kala- ja kasvisruokaa ruokapalveluissa.

Kestävä ruokajärjestelmä, mittarit

Pelkosenniemen kunta seuraa vuosittain alueen maatalouden päästöjen kehitystä. Lisätietoa maatalouden päästölaskelmista löytyy [Suomen ympäristökeskuksen verkkopalvelusta](#). Lisäksi ruoankulutuksen päästöjä seurataan Suomen ympäristökeskuksen [kulutusperusteisten kasvihuonekaasupäästöjen](#) mukaan. Viimeisin tieto kulutusperäisistä päästöistä on vuodelta 2015.

2,8

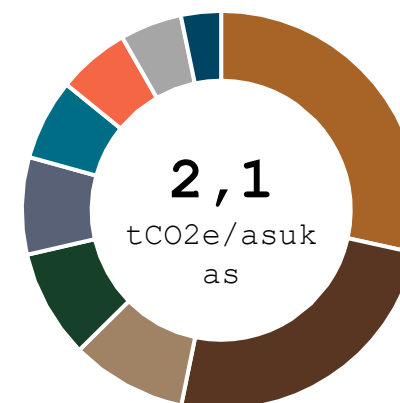
Maatalouden päästöt
vuonna 2020
(ktCO₂e)

8,7

Ruoankulutuksen
päästöt vuonna 2015
(ktCO₂e)

Ruoankulutuksen päästöt Pelkosenniemellä vuonna 2015

- Maitotaloustuotteet ja munat
- Liha
- Leipä ja viljatuotteet
- Muut kasviperäiset tuotteet
- Kasvikset
- Alkoholiuomat ja tupakka
- Hedelmät ja marjat

Kestävä ruokajärjestelmä, toimenpiteet

Toimenpide	Tehtävät	Aikataulu	Vastuu
Kompostin hankinta koululle	Hankinta tehty	2023	Elinvoimapalvelut
Ilmastonäkökulman huomiointi ruokapalveluiden hankinnoissa		Jatkuvaa	Hyvinvointipalvelut
Omavaraisuuteen kannustava ja tukeva toimintakulttuuri kunnassa	Huomioidaan omavaraisuuden mahdollistaminen läpileikkaavasti (esim. yhteisöviljely, asuntojen suunnittelussa kylmäsäilytysmahdollisuudet)Ympäristö- ja ruokakulttuuri kasvatuksessa ja opetuksessa	Jatkuvaa	Elinvoimapalvelut ja hyvinvointipalvelut, Vuokratalot Oy

Ympäristön tila

Ympäristön tila

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja alueen hiilinielujen säilyttäminen ovat tärkeitä toimenpiteitä, jotka vaativat erityistä huomiota tulevina vuosina. Kunnan alueen metsät ja vesistöt toimivat myös virkistysalueina ja mahdollistavat lähiruoan hankinnan kalastuksen ja metsästyksen kautta.

Ympäristön tilan arviointi

Ympäristön tilan arviointiin ei ole saatavilla julkisia tietolähteitä, mitä kunta voisi vuosittain seurata. Tästä syystä ilmastosuunnitelma ei sisällä tässä vaiheessa mittareita ympäristön tilaan liittyen. Mittareita lisätään sitä mukaan, kun tietolähteitä tulee saataville.

© Locationhouse.net / Itä-Lapin kuntayhtymä

Ympäristön tila, toimenpiteet

Toimenpide	Tehtävät	Aikataulu	Vastuu
Helmi-hanke kunnan alueelle (maisema, perinnebiotooppi ja luonnon monimuotoisuus)	• Rahoitus saatu ja hanke käynnistymässä	2023-2024	Elinvoimapalv elut
Koirankakkapusseille roskikset Pyhälle	• Roskiksille haettu rahoitusta ja rahoitusta saatu	2023	Elinvoimapalv elut

Tietoisuus ja yhteistyö

Tietoisuus ja yhteistyö

Pelkosenniemen kunnan tavoitteena on osallistaa alueen asukkaita ja yrityksiä mukaan ilmastotyöhön. Kunnan 80 % päästövähennystavoite koskee koko kunnan alueen kasvihuonekaasupäästöjä, eli mukana on myös asukkaiden ja yritysten päästöt. Tavoitteen toteutuminen tarkoittaa, että mukaan pitää saada mahdollisimman laaja joukko alueen asukkaita ja toimijoita. Ilmastoasioita pyritään tuomaan aiempaa enemmän esille myös oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa.

Tietoisuuden ja yhteistyön mittaaminen

Ilmastosuunnitelma ei alkuvaiheessa sisällä tietoisuuteen ja yhteistyöhön liittyviä mittareita. Sopivia mittareita tarkastellaan ilmastotyöryhmän tapaamisissa, ja niitä otetaan käyttöön työn edetessä.

© Locationhouse.net / Itä-Lapin kuntayhtymä

Tietoisuus ja yhteistyö, toimenpiteet

Toimenpide	Tehtävät	Aikataulu	Vastuu
Viestintää ilmastoasioista	• Viestitään kyselyn tuloksista• Laitetaan energianeuvonnan yhteystiedot nähtäville kunnan verkkosivuille• Viestitään ilmastotiekartan valmistumisesta	2023	Viestintä-koordinaattori, viestintäryhmä
Haastetaan alueen asukkaita sekä toimijoita (myös kolmas sektori) mukaan ilmastotyöhön	• Kutsutaan ilmastotyöryhmään vieraisiksi isännöitsijät, Lapeco, Visit Pyhä-Luosto, Pyhätunturi Oy, Kurulas, Sunday Morning Resort ja Keskusvuokraamo Pyhä Hippu	Jatkuvaa	
Kehitetään lainaustoimintaa kirjaston kanssa		2024	Hyvinvointipalvelut
Positiivinen markkinointi matkailijoille (veden säästö, kierrätys, jne), ja tarjotaan konkreettinen porkkana	• Yhteistyö Visit Pyhä-Luoston kanssa	Jatkuvaa	

Kunnan ilmastotyöryhmä

Ilmastotyöryhmä

Pelkosenniemen kunnan ilmastotyötä koordinoi ilmastotyöryhmä. Työryhmän jäsenet vievät toimenpiteitä eteenpäin omilla toimialoillaan. Työryhmässä ideoidaan uusia toimenpiteitä sekä seurataan toimenpiteiden toteutumista. Työryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa.

Vastuu energiatehokkuussopimuksen toteutumisesta

Kunnan elinvoimapalvelut vastaa energiatehokkuussopimuksen vuosiraportoinnista sekä energiatehokkuustoimien toteuttamisesta. Sopimustoiminnan tuloksia käydään läpi vuosittain ilmastotyöryhmän tapaamisissa.

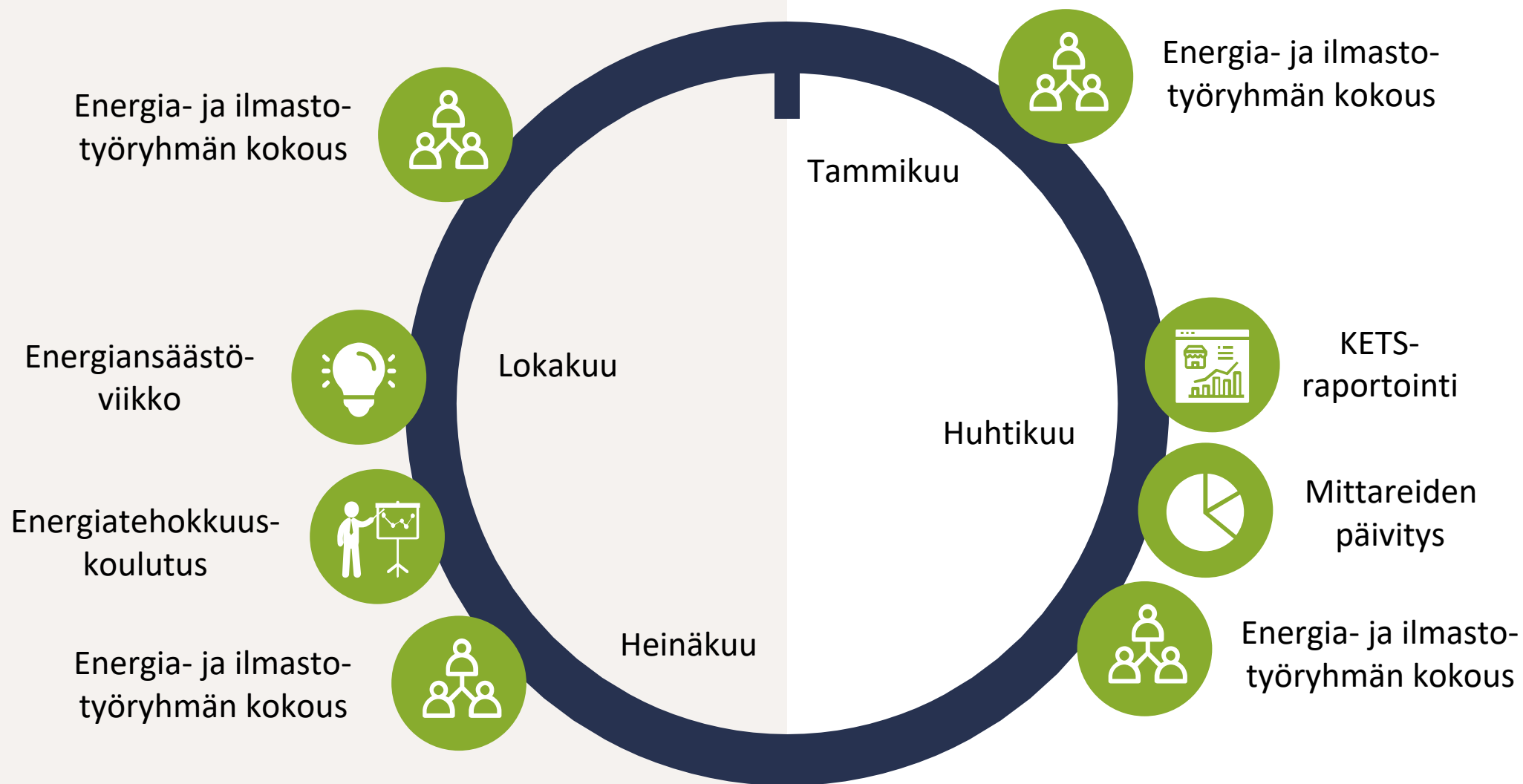
Ilmastotyön vuosikello

Ilmastotyön perustana toimii vuosikello, joka löytyy seuraavalta sivulta. Vuosikello auttaa työn organisoinnissa, ja tärkeimmät vuosittaiset toimenpiteet on jaettu eri vuodenaikoihin. Toimenpiteitä toteutetaan ja työstä viestitään ympäri vuoden.

Työryhmän jäsenet

Nimi	Tehtäväkuva
Jouko Viitamäki (Puheenjohtaja)	Kunnanvaltuutettu
Minna Kankaanpää (Sihteeri)	Toimistos sihteeri
Sari Niemi (Koollekutsuja)	Elinvoimajohtaja
Keijo Kotavuopio	Rakennustarkastaja
	Hyvinvointi- ja viestintäkoordinaattori
Marianne Juntunen	Lehtori, koulun ilmastoryhmän vetäjä
Tiina-Riitta Helminen	asiantuntija

Ilmastotyön vuosikello

Ilmastotiekartan päivitys

Ilmastotiekarttaa päivitetään säännöllisesti ilmastotyöryhmien kokouksessa. Toimenpiteiden tilannetta tarkastellaan säännöllisesti ja uusia toimenpiteitä lisätään tarpeen mukaan. Myös seurattavia mittareita päivitetään vuosittain ja uusia mittareita lisätään tarpeen tullen.

Ilmastotiekartan versiot sekä tehdyt päivitykset löytyvät viereisestä taulukosta.

Versio	Päivämäärä	Vastuhenkilö	Tehdyt muutokset
1.0	18.4.2023	Miika Huhtala, Evate Oy	
1.1	9.5.2023	Miika Huhtala, Evate Oy	Tarkennettu kunnan päästövähennystavoitetta
1.2	29.5.2023	Sari Niemi	Täsmennetty toimenpidesuunnitelmaa